

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Бухгалтерського обліку та аудиту
(повна назва кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»
(назва магістерської програми)
на тему: «Облік, аудит та аналіз стану та руху основних засобів
(на прикладі ТОВ «Транс-Сервіс»)»

Виконавець:

студентка 6 курсу 2 групи ЦФВН

Сідоренкова А.Г.

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Шерер Ігор Леонідович

(прізвище та ініціали)

(підпис)

ОДЕСА – 2018

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Велике значення у виробничій діяльності кожного підприємства має наявність засобів праці, тому необхідним є постійний контроль за їх ефективним використанням. З основними засобами на підприємстві відбуваються різні операції: надходження, вибуття, ремонт, зношення, оренда. Всі ці операції відображаються у бухгалтерському обліку за певними методиками. Тому слід чітко володіти, розуміти, і вміти у практиці долучити знання про облік основних засобів.

Наявний порядок організації обліку операцій з основними засобами не дає змоги в повній мірі проводити аналіз ефективності утримання та використання цих активів, оскільки не забезпечує необхідною інформацією систему управління підприємством. Нечіткість нормативно-правового регулювання, відсутність взаємозв'язку між бухгалтерським та податковим обліком, численні зміни правової бази сприяли перекручуванню сутності основних засобів, та призвели до неоднозначного сприйняття фахівцями інформації про основні засоби. Вищенаведене зумовлює актуальність теми дослідження.

Великий внесок у розробку теоретичних основ і методологічних підходів до розв'язання проблеми обліку й контролю основних засобів та їх використання внесли Дзюбенко С. [5], Бондар О. [2], Городянська Л.В. [3], Лучко М. Р. [20], Лиса О.В. [18], Ткаченко Н.М. [43], Осадча Ю.М. [33], Шумська К., Ракуш Л. [45], Лега О.В., Вітрик Д.С. [16], Плаксієнко В. Я., Буніна В. С. [35], Замлинський В. А. [11], Кулик В.А. [15], Сакун А.Ж. [40], Селюкова С.В. [41], Соболева І.В., Іванович А.С. [42], Пиріжок Є.С., Кулікова Н.Т. [34], Якімашенко В. [46], Лень В. С. [17] та інші вітчизняні і зарубіжні провідні вчені і економісти.

Незважаючи на значні напрацювання вчених, на сьогодні єдності поглядів на категорію «основні засоби», особливості її обліку та контролю не досягнуто. З останніми змінами у законодавстві, стосовно обов'язковості аудиту для великої кількості підприємств, які раніше не попадали під обов'язковий аудит, яким слід чітко розуміти що облік основних засобів вони здійснюють відповідно до всіх норм чинного законодавства. Тому виникає потреба у подальших дослідженнях даного аспекту.

Хочу зауважити про актуальність даної теми для мене, як для молодого спеціаліста-початківця, який тільки починає освоювати на практиці ті знання, які набувалися у вищих навчальних закладах не один рік. І саме працюючи з даною ділянкою обліку у мене виникає дуже багато питань, насамперед, мабуть через часті зміни у нормативно-правових актах, що регламентують облік основних засобів і зміни у програмному забезпеченні обліку. Тому розкриття якомога глибше даної теми є дуже актуальним, насамперед, для мене самої.

Мета і задачі дослідження. Метою дипломної роботи є вивчення, систематизація й обґрунтування теоретичних і методичних аспектів обліку, аналізу та аудиту основних засобів, розробка рекомендацій даних аспектів та

виявлення шляхів їх подальшого вдосконалення для забезпечення ефективного функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання.

Досягнення поставленої мети передбачає постановку і розв'язання таких **основних завдань**:

- вивчити та проаналізувати наукові публікації, щодо визначення основних засобів в інформаційному середовищі управління підприємством;
- з'ясувати рівень та якість нормативного забезпечення на сучасному етапі трансформації національного законодавства в питаннях регулятивного забезпечення процесів обліку, контролю і аналізу основних засобів та операцій з ними;
- вивчити та проаналізувати наукові публікації, щодо класифікації основних засобів для цілей бухгалтерського обліку та оподаткування прибутку підприємств;
- визначити методи оцінки основних засобів;
- розкрити питання оцінки основних засобів в умовах ринкових відносин і визначити розбіжності в плані оцінки за національними та міжнародними стандартами;
- визначити проблемні питання обліку основних засобів та розробити шляхи їх вирішення;
- на прикладі підприємства ТОВ "Транс-Сервіс" розкрити особливості обліку руху операції з основними засобами та їх документування;
- дослідити методичні аспекти нарахування амортизації основних засобів на прикладі ТОВ "Транс-Сервіс";
- дослідити методику обліку орендованих основних засобів;
- дослідити методику обліку витрат на ремонт, модернізацію, реконструкцію та інші поліпшення основних засобів підприємства;
- дослідити цілі, завдання та порядок проведення аудиту основних засобів на прикладі ТОВ "Транс-Сервіс";
- провести аналіз стану та ефективності використання основних засобів на ТОВ "Транс-Сервіс";
- зробити економіко-математичне моделювання процесу відтворення основних засобів;
- розкрити шляхи вдосконалення системи обліку та внутрішнього контролю досліджуваного підприємства.

Об'єктом дослідження є система обліку основних засобів ТОВ "Транс-Сервіс".

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, організаційних і методичних засад з обліку, аналізу і аудиту основних засобів підприємства.

Методи дослідження. У магістерській роботі використовувалися загальнонаукові (спостереження, порівняння, формалізація, аналіз і синтез, індукція та дедукція) та специфічні методи дослідження. За допомогою історичного методу досліджено походження, формування та розвиток категорії основні засоби у системі обліку. Документальне оформлення операцій з основними засобами розглянуто за допомогою системного вивчення

господарських процесів. Результати досліджень зображенні з використанням схематичних та графічних методів.

Інформаційною базою дослідження магістерської роботи стали законодавчі акти, наукові праці вітчизняних і закордонних вчених із питань обліку й аудиту, нормативно-правові документи з питань обліку основних засобів, матеріали науково-практичних конференцій, дані обліку і звітності ТОВ "Транс-Сервіс".

Публікації та апробація результатів дослідження. За матеріалами дослідження підготовлено до публікації статтю за темою: "Переваги та проблемні питання автоматизації обліку основних засобів в програмі 1С: 8 Підприємство".

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі розглянуто теоретичні питання бухгалтерського обліку основних засобів. Проведено дослідження еволюції облікової категорії «основні засоби» та розвинуто її трактування.

Вивчено та систематизовано класифікаційні ознаки основних засобів для бухгалтерського та податкового обліку.

Визначено проблемні питання обліку основних засобів.

В другому розділі проведено дослідження з питань практики обліку основних засобів на ТОВ «Транс-Сервіс», наданий критичний аналіз та приведені рекомендації щодо удосконалення системи обліку основних засобів на ТОВ «Транс-Сервіс»

В третьому розділі показано методику аудиту операцій із основними засобами, проведено аналіз стану, структури та використання основних засобів підприємства, надано пропозиції щодо поліпшення системи обліку та внутрішнього контролю основних засобів ТОВ «Транс-Сервіс».

ВИСНОВКИ

Матеріали проведеного дослідження теоретичних основ організації та ведення обліку основних засобів дозволили зробити такі висновки та пропозиції.

1. Визначення поняття «основні засоби» у нормативно-правових актах України, які регулюють їх бухгалтерський облік, призводять до деякої плутанини щодо розуміння їх сутності, оскільки при встановленні критеріїв віднесення об'єкту до основних засобів перевага надається їх призначенню.

2. Для правильної організації обліку основних засобів дуже важливою є їх класифікація за різними ознаками.

3. Для правильного визначення загального обсягу основних засобів, їх динаміки та структури, розрахунку економічних показників господарської діяльності підприємства за певний період необхідна оцінка основних засобів.

Через відсутність в П(С)БО 7 деталей визначення первісної вартості, до неї може потрапити вся сума прогнозованих витрат на демонтаж, а не теперішня вартість цієї суми, як це передбачено МСБО 16 [21].

4. З метою покращення бухгалтерського обліку основних засобів доцільно ввести до плану рахунків окремий рахунок для відбиття витрат на ремонт основних засобів із субрахунками поточного та капітального ремонтів.

5. Форми первинної документації з обліку основних засобів є недосконалими оскільки дублюють одна одну та містять реквізити, які не є актуальними.

Дослідження діючої системи обліку основних засобів в ТОВ «Транс-Сервіс» свідчить про таке.

1. Облік наявності і руху основних засобів на ТОВ «Транс-Сервіс» здійснюється із використанням первинної облікової документації, затвердженої наказом Міністерства статистики України № 352 від 29.12.1995 р. " Про затвердження типових форм первинного обліку".

2. Основними шляхами надходження основних засобів на досліджуваному підприємстві є їх придбання за плату від постачальників, створення підрядним та господарським способом, надходження від засновників як внески до статутного капіталу, та надходження шляхом взяття їх в оренду. В залежності від способу надходження основних засобів на підприємство відрізняється і порядок відбиття їх на рахунках обліку та формування первісної вартості.

3. Основними причинами ліквідації основних засобів на підприємстві є моральний та фізичний знос.

4. Амортизація основних засобів на досліджуваному підприємстві нараховується із використанням прямолінійного методу.

Строк корисного використання встановлюється наказом керівника підприємства при введенні об'єкта до експлуатації.

5. Витрати на поточні ремонти відображають у складі витрат. Витрати на капітальний ремонт, реконструкцію, модернізацію або інші поліпшення капіталізуються на рахунку 1522 "Виготовлення і модернізація основних засобів" та збільшують балансову вартість майна.

Таким чином облік основних засобів на ТОВ «Транс-Сервіс» ведеться у відповідності діючому законодавству.

6. В ході аудиту операцій з основними засобами на ТОВ "Транс-Сервіс" виявлено такі недоліки:

- не завжди заповнюються усі необхідні реквізити документів по надходженню основних засобів;
- відсутні документи, які характеризують технічний стан основних засобів;
- відсутня служба внутрішнього контролю основних засобів.

7. Аналіз основних засобів ТОВ "Транс-Сервіс" дозволив визначити таке:

- зростання вартості у 2016 році, в порівнянні з 2014 роком, становить 532%;

- у 2016 році відбулося скорочення активної частини на 0,04% ;
 - найбільшу питому вагу на кінець 2016 року складають машини та обладнання 55,74% від загальної вартості основних засобів;
 - спостерігається тенденція зростання коефіцієнту зносу;
 - інтенсивність оновлення основних засобів у 2016 році порівняно з 2014 зменшилась на 61,81%;
 - коефіцієнт вибуття становить всього 0,58%, що свідчить про відсутність великої плинності основних засобів.
 - зростання усіх показників ефективності використання основних виробничих засобів свідчать про сприятливі тенденції використання засобів праці у господарській діяльності ТОВ "Транс-Сервіс".
8. Для усунення недоліків рекомендується:
- заповнювати всі необхідні реквізити форм первинного обліку основних засобів;
 - організувати службу внутрішнього контролю.
 - проводити зовнішню аудиторську перевірку для підтвердження правильності та достовірності фінансової звітності та інформації, яка служить джерелом для прийняття управлінських рішень.

АНОТАЦІЯ

Сідоренкова А.Г. «Облік, аудит та аналіз стану та руху основних засобів

(прізвище та ініціали студента)

(назва кваліфікаційної роботи)

(на прикладі ТОВ «Транс-Сервіс»)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності

«071 Облік і оподаткування» за магістерською програмою

«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – є система обліку основних засобів ТОВ «Транс-Сервіс».

У роботі розглядаються теоретичні питання щодо обліку, аудиту та аналізу основних засобів, визначено проблемні питання обліку основних засобів.

Проаналізовано діючу практику обліку і аудиту основних засобів на ТОВ «Транс-Сервіс». Визначено стан обліку та внутрішнього контролю операцій із основними засобами на досліджуваному підприємстві.

Запропоновано заходи щодо поліпшення документального оформлення операцій із основними засобами та удосконалення управління основними засобами на базі створення служби внутрішнього контролю.

Ключові слова: основні засоби, оцінка основних засобів, амортизація основних засобів, зменшення корисності основних засобів, облік, контроль, аналіз.

ANNOTATION

Sidorenkova A.G. **«Accounting, audit and analysis of the state and movement of fixed**
(students surname and initials) *(work title)*

assets (on the example of LLC «Trans-Service»),
qualifying work for obtaining an educational master's degree in a specialty
«071 Accounting and taxation» for a master's degree program
«Accounting, audit and taxation in the management of entrepreneurial activity»
Odessa national economic university
Odessa, 2018

Master's qualification work consists of three sections. The object of research - the system of accounting of fixed assets of LLC «Trans-Service».

The paper deals with theoretical issues of accounting, auditing and analysis of fixed assets, problem issues of fixed assets accounting are determined.

The current practice of accounting and auditing of fixed assets for LLC «Trans-Service» is analyzed. The state of accounting and internal control of operations with fixed assets at the investigated enterprise is determined.

Measures aimed at improving the documentation of transactions with the main means and improving the management of fixed assets on the basis of the establishment of the internal control service are proposed.

Key words: fixed assets, valuation of fixed assets, depreciation of fixed assets, depreciation of fixed assets, accounting, control, analysis.